

Tampereen Seudun Kaatuneitten Omaiset ry

Puh.joht. Erkki Lehtelän tervehdyspuhe yhdistyksen 10-vuotisjuhlassa 12.11.2011, Tampereen Seudun Ammattikorkeakoululla.

Arvoisat kutsuvieraat, hyvät ystävät

Tervetuloa Tampereen Ammattikorkeakoululle viettämään Tampereen Seudun Kaatuneitten Omaiset ry:n 10-vuotisjuhlaa.

Aloitamme tämänkin tilaisuuden perinteisesti sytyttämällä kynttilän isiemme muistoksi. Nousemme ylös ja hiljennymme hetkeksi.

Noin 10-vuotta sitten 19.9.2001 allekirjoitettiin yhdistyksemme perustamisasiakirja. Jo sitä ennen keväällä 15.5.2001 oli keskustelutapahtuma Kalevan kirkon alasalissa, jossa oli paikalla yli 170 henkeä. Järjestelyistä vastasi pääosin tilaisuuden alulle panija Eila Talvioja. Tilaisuudessa päätettiin perustaa Tampereen seudulle oma sotaorpoyhdistys, sitä varten perustettiin toimikunta valmistelemaan sääntöjä ja ensimmäistä virallista kokousta.

Toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin Uolevi Utriainen. Toimikunta valmisti säännöt kesän aikana ja ne hyväksyttiin elokuussa samoin päätettiin rekisteröidä yhdistys nimellä Tampereen Seudun Sotaorvot ry.

Perustamisasiakirjan allekirjoittivat 19.9.2001 Marjatta Heine, Rainer Jortman, Irma Larvila, Irja Rantanen ja Uolevi Utriainen.

Ensimmäinen sääntömääräinen syyskokous pidettiin 13.10.2001. SIITÄ SE ALKOI.

Palaan vielä keväällä 15.5.2001 olleeseen keskustelutilaisuuteen. Tänäkin julkaistavassa historiikissamme Eila Talvioja muistelee otsikolla ”Sotaorpojen kevät” mm.

Tilaisuuden aloittaa Uolevi Utriainen toivottamalla kokoontuneet tervetulleiksi. Olemme monta vuosikymmentä myöhässä, mutta on ilo nähdä, että nyt meitä on näin monta täällä, hän toteaa ja johdattelee koskettavasti sotaorpojen yhteisiin kokemuksiin ja hiljaisten vuosien syihin.

Matti Heinivaho, sotaorpo, musiikki ja kulttuuripersoona, laulaa Sulho Rannan Väinö Havaksen runoon säveltämän laulun Testamentti Pojalleni. Kuuluisa laulu sykähdyttää kuulijat isämuistot, sankarihaudat tulvivat mieliin, siitä on kauan kun viimeksi olemme laulun kuulleet.

Kalevan seurakunnan kirkkoherra Simo Koho muistelee puheessaan omaa sotaorpouttaan.

Kirjailija ja tutkija filosofian lisensiaatti Timo Malmi kertoo toimittamastaan kirjasta ”Isän Ikävä” Sotaorpojen henkinen tukeminen ja heidän surutyönsä läpikäyminen pitää ottaa vakavasti hän painottaa. Sotalesket ja –orvot tulee mainita juhlapuheissa sotaveteraanien ja sotainvalidien yhteydessä, sillä he kokevat, että heidät on unohdettu.

Lahden Seudun Sotaorpoyhdistyksen sihteeri Eeva Bister rohkaisee kuulijoita yhdistyksen perustamiseen. Hänen mielestään muistojen käsitteleminen on sotaorvoille tärkeämpää kuin taloudellisen tuen saaminen. Eeva Bisteristä tulee myöhemmin yhdistyksemme kummi.

Mitä kaikkea olemme tehneet näiden 10-vuoden aikana?

Olemme kokoontuneet kuukausitapaamisiimme keskustelemaan ja kuuntelemaan eri alojen asiantuntijoita, olemme retkeilleet, pitäneet joulujuhlia, laulaneet yhdessä, muistelleet elämäämme elämäntapa-ryhmissä, osallistuneet juhlallisuuksiin kaatuneitten muistopäivänä ja itsenäisyyspäivänä sekä moniin muihin oman yhdistyksen että muiden järjestämiin tilaisuuksiin. Nämä kaikki selviävät tänään julkaistavasta historiikistamme.

Yhdistyksen tarkoituksena on toimia sotaaleskien, sotaorpojen ja muiden kaatuneitten omaisten hyväksi valvomalla heidän etujaan ja toimimalla heidän puolestaan. Yhdistys tukee sotaorpojen psyykkistä ja fyysistä selviytymistä. Yhdistyksen tarkoituksena on myös vaalia sodissa kaatuneitten ja sodan olosuhteissa henkensä menettäneiden muistoa, edistää kaatuneitten omaisten yhteistoimintaa sekä jäsenten virkistustoimintaa.

Vuoden 2008 alusta Kaatuneitten Omaisten Liitto Tampereen osasto yhdistyi Tampereen Seudun Sotaorpoihin, tällöin yhdistyksen nimeksi tuli Tampereen Seudun Kaatuneitten Omaiset ry.

Syksyllä 2009 Kaatuneitten Omaisten Liitto pani alulle sotaorpojen rekisteröimiskampanjan, jolla on pyritty selvittämään elossa olevien sotaorpojen määrä, tavoitteena on sotaorpojen tunnustaminen, ryhmäksi, joka joutui sodasta kärsimään ja antamaan sodan johdosta isänmaalle raskaan uhrin. Tunnustaminen ja tunnusasian valmistelu on ministeriössä vireillä, toivomme asiaan pikaisesti myönteistä ratkaisua.

Rekisteröitymisen myötä yhdistyksemme jäsenmäärä on noussut yli kaksinkertaiseksi. Tällä hetkellä jäseniä on 612, joista sotaaleskiä 17 ja sotaorpoja 534. Keski-ikämmme on pian 74 vuotta, eli alamme olla vanhoja. Toivoisinkin että sotaorpojen lapset jotka liittyessään ovat yhdistyksen varsinaisia jäseniä tulisivat joukolla mukaan toimintaan ja jatkaisivat isiemme muiston vaalimista, koska sen uhrin merkitys isänmaalle ei saa vanhentua koskaan.

Näillä sanoilla toivotan teidät vielä kerran lämpimästi tervetulleiksi 10-vuotisjuhlaamme.